

اثرات استفاده از سطوح مختلف پودر آب پنیر و پری بیوتیک بر عملکرد و راندمان لاشه جوجه های گوشتی

علی زنگنه^{۱*}، رضا وکیلی^۱، حیدر زرقی^۲، علیرضا فروغی^۲، سونیا زکی زاده^۲، احمد سلحشور^۳

ادانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی علوم دامی و استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر،^۲ استادیار گروه علوم دامی مرکز

آموزش جهاد کشاورزی خراسان و^۳ کارشناس پرورش طیور و مدیر فنی کارخانه خوراک دام و طیور

نویسنده مسول: علی زنگنه، a_zanganeh55@yahoo.com

چکیده

این تحقیق به منظور بررسی اثر استفاده از سطوح مختلف پودر آب پنیر و پری بیوتیک (فرمکتو) بر عملکرد و راندمان لاشه جوجه های گوشتی انجام شد. تعداد ۲۴۰ قطعه جوجه گوشتی نر یکروزه سویه تجاری راس ۳۰۸ در قالب طرح کاملا تصادفی به روش فاکتوریل (۳×۲) در ۶ تیمار (۴ تکرار و ۱۰ قطعه جوجه در هر تکرار) با جیره هایی که از نظر غلظت انرژی قابل متابولیسم و درصد پروتئین خام یکسان بودند با سه سطح پودر آب پنیر (صفر، ۴ و ۸ درصد) و دو سطح فرمکتو (صفر و ۰/۰۱ درصد) از ۰-۴۲ روزگی تغذیه شدند. خوراک مصرفی در دوره اول پرورش از ۰-۱۰ روزگی اختلاف معنی داری نشان داد ($p < 0/05$). افزایش وزن جوجه ها در پایان ۲۴ روزگی و ضریب تبدیل غذایی تحت تاثیر هر دو عامل پودر آب پنیر و فرمکتو قرار گرفت ($p < 0/05$). اختلاف معنی داری بین تیمارها در خصوص نسبت لاشه به وزن زنده، رانها و سینه به لاشه نیز مشاهده نشد. نتایج این آزمایش نشان داد که افزودن ۴ درصد پودر آب پنیر و پری بیوتیک به جیره موجب بهبود عملکرد جوجه ها شد. واژه های کلیدی: پودر آب پنیر- فرمکتو- پری بیوتیک- جوجه گوشتی

مقدمه

سالیانه حدود ۲ میلیون تن آب پنیر در کشور تولید می شود که مقدار ماده خشک آن حدود ۱۵۰ هزار تن است. با توجه به این که در کشور کارخانجات معدودی اقدام به فرآوری آب پنیر می کنند لذا سالیانه مقدار زیادی آب پنیر به هدر می رود، که علاوه بر ایجاد مشکلات زیست محیطی، سبب هدر رفتن این ماده با ارزش می شود. پودر آب پنیر بیش از ۷ درصد پروتئین و ۴۰-۹۰ درصد ویتامین های محلول در آب شیر را داراست بخصوص ریبو فلاوین و اسید پانتوتیک آن نیز قابل ملاحظه است. پودر آب پنیر نسبتا از نظر اسید آمینه های گوگردی فقیر و از نظر لیزین و ترئونین غنی می باشد (۳). تحقیقات نشان داده که جیره های حاوی پودر آب پنیر به صورت خطی افزایش وزن بدن و ابقای ازت را در جوجه های گوشتی و نیمچه بوقلمون افزایش می دهد. جیره های حاوی پودر آب پنیر در تک معده ای ها قابلیت هضم پروتئین و چربی را بهبود بخشیده و سبب راندمان بهتر خوراک می گردد. این ماده خوراکی اخیرا به عنوان محرک رشد، جایگزین آنتی بیوتیک گردیده است (۴).

پری بیوتیک ها، مواد خوراکی غیر قابل هضم می باشند که از طریق رشد و یا فعالیت تعداد محدودی از گونه های باکتریایی که هدف آنها بهبود در سلامتی میزبان است به طور موثری بر ارتقای سلامتی پرنده تاثیر می گذارند. پری بیوتیک ها به عنوان غذاهای غیر قابل هضم در برگیرنده تاثیرات سودمندی بر روی حیوانات میزبان است و به طور انتخابی تحریک رشد یا فعالیت یک یا شمار محدودی از باکتریها را سبب می شوند. این مواد به صورت سوپستراهایی هستند که دیگر میکروارگانیسم ها و اندامهای مختلف (مخمرها و قارچها) می توانند جهت کسب کردن انرژی و فعالیت از این مواد استفاده کنند (۲).

پری بیوتیک ها، کربوهیدراتهای با زنجیره کوتاه هستند که توسط آنزیمهای گوارشی طیور قابل هضم نیستند (۵). مکانیسم دیگری که برای عمل پری بیوتیک ها ممکن است وجود داشته باشد تغییر قابلیت متابولیسمی فلور روده می باشد. پری بیوتیک